

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület

2836 Baj, Dózsa György u. 8
Email: szazvolgy@gmail.com
Honlap: www.szazvolgy.hu

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

SZÖVEGES KIEGÉSZÍTÉS

2020. évről

I. Alapítás

A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesületet 2008-ban alapította 21 magánszemély.

Rövidített elnevezése: SZVTE

Székhelye: 2836 Baj, Dózsa György u. 8

Bíróági végzés száma: Pk.60.015/2008/14

Bíróági végzés időpontja: 2008.11.04.

Nyilvántartási szám: 1698

Adószám: 18617601-1-11

Közhasznúsági fokozat: közhasznú

A bíróság a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV tv. (Ectv.) szerint is megerősítette az egyesület közhasznú besorolását a 2014.06.20-án jogerőre emelkedett Pk.60.015/2008/28. számú végzésével.

II. Tagság alakulása

Tagság alakulása

Az egyesület 2020. évben 94 fő tagdíjat fizető tagot számlál. A tagság formája szerint: Családi 70 fő, Egyéni 14 fő, Diák 6 fő, Nyugdíjas 2 fő, Tiszteletbeli tag pedig ugyancsak 2 fő.

III. Szervezet

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés.

Ügyintéző-képviselői szerve az elnökség, amely 5 főből áll. Felügyelő szerve a felügyelő bizottság, amely 3 főből áll.

Az egyesület alkalmazottakat nem foglalkoztat. Az egyesület munkáját számos önkéntes segíti. Tárgyévben 58 fő regisztrált (a közérdekű, önkéntes tevékenységet szabályozó törvénynek megfelelő) önkéntes dolgozott a meghirdetett programjainkon, de ezen kívül még több lelkes ember segítette a munkánkat a tagokon kívül.

IV. Programok

Az SZVTE 2020-ban az alábbi tevékenységeket végezte:

1. Békamentés

2020 március 1-én 4 helyszínen kerültek felállításra a terelőhálók. Bontásuk április 16-án történt meg. A 2020-as év tavasza korán indult, viszont a megelőző év őszétől rendkívüli szárazság mutatkozott, egészen ápriliséig alig hullott csapadék. Ez meg is látszódott a mentési eredményekben. A tarjáni terelőnél a petézőhely szárazsága miatt teljesen elmaradtak a kételtűek. A bő 1 hónapos mentési időszakban a békák legnagyobb tömegben március 11-13. között, majd március 19-22. között jelentek meg a terelőknél, és a **4 helyszínen összesen 5152 állatot** szállítottunk át a petéző helyekre, a forgalmas út másik oldalára.

A korábbi évek szokásaitól eltérően a Covid-járvány miatt csoportvezetést nem tartottunk.

Mentett kételtű-fajok száma az egyes helyszíneken:

	Barna varangy	Zöld varangy	Zöld levelibéka	Erdei béka	Barna ásóbéka	Vöröshasú unka	Pettyes góte	Összesen
Tata, Remeteség	676	0	0	83	6	3	5	773
Tardos, Malom-völgy	2769	0	0	27	0	0	0	2796
Tarján, Szúnyog-tó	3	1	0	1	1	14	2	22
Bakonyzombathely	1413	94	0	1	18	34	1	1561
Összesen:	4861	95	0	112	25	51	8	5152

2. Gólyavédelem

2020. évi tevékenységünk három fő csoportba sorolható:

- védelmi beavatkozás az elektromos vezetékekre épült fészkeknél (a gólyafészekek tartószerkezetre helyezése)
- gólyagyűrűzés (GRS), a DINPI-vel együttműködésben
- megyei állományfelmérés

Gólyafészekek tartószerkezetre helyezése

Az E.ON közreműködésével 2018-tól már az összes fehér gólyafészek biztonságos fészektartó kosáron van elhelyezve. Szigetelési munkákról folyamatos az egyeztetés, hogy melyik fészek közeli oszlopokat kell madárbarát technológiával átalakítani.

Május végén elpusztult az új tarjáni pár egyik tagja, így 2 tojást elszállítottunk Dömösre, ahol sikeresen keltették és felnevelték a madarakat. Hamarosan új párja lett a túlélő madárnak. Másik helyszínen fészket is építettek a faluban. Ezen kívül további új párok is megjelentek a megye területén: Környén, Komáromban és Sárísápon. Környén tűzriasztósziréna oszlopra, míg a másik kettő helyszínen villanyoszlopra építették a fészküket. Környén biztonságossá lett téve a fészek, hogy véletlenül se csússzon le. A komáromi és a sárísápi fészkek fészektartó kosárra kerültek. Banán ismét elpusztult egy szülőmadár, így a nyár folyamán több közeli és veszélyes villanyoszlop is szigetelésre került.

Gólyagyűrűzés (GRS) – 2020.06.17.

2009-ben hagyományt teremtettünk rendezvényünkkel, amelyen sok, sok érdeklődőt köszönhetünk személyesen. Sajnos a mögöttünk tudott évben a Covid-19 vírushelyzet miatt nem lehetett meghirdetni a programot. Néhány szakember szűk körben végezte el a fiókajelölési és fészkekállapot felmérési munkát.

A tények:

- 0 látogató, + 1 tv, 1 rádió, és 1 regionális újság,
- 32 gyűrűzött fióka,
- 12 helyszín,
- 0 db 1 fiókás
- 6 db 2 fiókás (Bakonyszombathely, Császár, Grébicspuszta, Moca, Szomód, Naszály),
- 4 db 3 fiókás (Nagyigmánd, Tárkány, Kecskéd, Réde),
- 2 db 4 fiókás (Bana, Szőny).

Az új párok közül a sárisápi nem költött sikeresen, a környei és komáromi megkésve ugyan, de összesen 3 fiókát sikeresen repítettek. Grébicspusztán és Szomódon találtunk bálamadzagokat a fészkekben, szerencsére nem akadtak bele a fiókák. Gólyák szempontjából 2020 átlag alatti év volt. Ha nyár elején nincsenek a tartós, több napos esők, akkor rekord számú fióka repült volna ki a fészkekből.

Megyei fehér gólya állományfelmérés

Július végén jártuk végig a megyei gólyafészkeket, hogy képet kapjunk a költségek eredményességéről.

Összesen 23 fészkekben költöttek madaraink, ebből 42 fióka repült ki. Az eredmények:

- 0 fióka repült ki 6 fészkekből,
- 1 fióka repült ki 2 fészkekből,
- 2 fióka repült ki 8 fészkekből,
- 3 fióka repült ki 4 fészkekből,
- 4 fióka repült ki 3 fészkekből,

Az eredményes költségek számából vetített fiókaátlag: 2,47 fióka/fészek, ami megyénkben jóval a 10 éves átlag alatti eredménynek számít, viszont a 17 pár sikeres költés a második legjobb az utóbbi 10 évben. Viszont a 23 lakott fészek száma a legjobb az utóbbi 10 évben. Az adatsoraink szerint lassan ugyan, de még mindig szignifikánsan csökken a megyei állomány, amiben viszont ez az utolsó év egy kis emelkedésnek számít. Komárom-Esztergom megye a fokozottan védett fehér gólya szempontjából a legritkábban lakott területek közé számít Magyarországon, ezért is fontos a kevés, de stabil gólyapárok biztonságos fészkelésének elősegítése.

3. XX. Tatai Vadlúd Sokadalom, 2020. november 28.

Az idei évi rendezvényünk rendhagyóra sikerült és komoly kihívások elé állította a szervezőket. Sajnos a járványügyi helyzetre való tekintettel a XX. Tatai Vadlúd Sokadalom helyszíni programjait, vezetett túráit töröltük a Kormány 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelete a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló rendelkezései alapján.

A szervezők a helyzethez alkalmazkodva ONLINE programokkal, tartalmakkal, rövidfilmekkel, webkamerával és élő közvetítéssel készültek.

November 23-tól on-line közvetítés volt a Tatai Öreg-tó vadlúdjairól a www.vadludsokadalom.hu oldalon!

2020. november 28.-án, a rendezvény napján csak a madarászversenyen lett megtartva.

Az online térben az alábbi programok voltak elérhetőek:

Természetfilm vetítések weboldalunkon a Filmdzsungel Stúdió támogatásával:

- Akcióban a természet őrzői – Elhivatott munka a természetért
- Akcióban a természet őrzői – Földön-vízen-levegőben a madarakért
- A dunavirág mentőakció
- Safari a nagyvárosban
- A Herman 100 / MME40
- Vopera Life – Egy kigyó élete

- Akcióban a természet őrői – Gyűrűkkel a ragadozómadarakért
- Akcióban a természet őrői – Csónakon a vizek világáért
- Mégezett föld
- Szárnyakat a magasba!
- A remény hajtásai – Jane Goodall
- Árpi bácsi főkéi
- Akcióban a természet őrői – Élőhelyek védelme a növényekért
- Akcióban a természet őrői – Csapdák az erdőlakókért
- Sas S.O.S. – Helicon Life 2012-2016
- A láthatatlan madárfotós

On-line programok:

- Madarászverseny élő közvetítése – Orbán Zoltán ornitológus
- Ludak napi mozgalmak webkamerán keresztül
- Envirotis fotópályázat és eredményhirdetés
- Alkotás élőben – Beszélgetés és előadás Kókay Szabolcs természetfestővel és illusztrátorral. Az online esemény ideje alatt egy lenyűgöző ludas kép megszületését is követhették az érdeklődők, miközben bátran kérdezhettek is.

Kapcsolódó on-line tartalmak:

- Fotel-madarászat
- Lúd tippverseny
- Lúd szakértőképzés

A rendezvény létrehozásában 2020-ban segítségünkre voltak:

A Tatai Vadlúd Sokadalom főtámogatója

Kiemelt támogatók:

Tata Város Önkormányzata
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Bridgestone Tatabánya Termelő Kft.
Ferenczi Épületgépészeti Kft.
Güntner-Tata Kft.
Silocem Kft.
Paumaster Kft.
Nemzeti Kulturális Alap

Támogatók:

Büki József Bt.
BGS Trans-Imex Kft.
Dot-Ing 2001 Kft.
Ecotours Wildlife Holidays
FarkasTransz Kft, Tokod
Gaidosch Tamás, Budapest
Gerard Gorman – www.probird.com
Geo-Natura Bt.

Intellaccount Kft.
Dr. Illés Mária, ügyvéd
Know-How Audit Kft.
Láng Tamás
Media-Press Kreatív Nyomda és Könyvkötészet
Nagy Lajos – Nagyigmándi Húsbolt
raptorimages.hu
Solum Zrt.
Sziget-Com Kft.
Szöllősi Pincészet, Neszmély
Vincotech Hungária Kft.
Vasas István, Tatabánya

Partnerek:

A & Z 1.1 térképműhely
Által-ér Szövetség
Derik Hungária Kft.
Fehértavi Darvadozás
Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
Keve András madártani és természetvédelmi szakkönyvtár
Kókay Szabolcs
Landvirt Kft.
Magyar Turizmus Zrt.
Magyary Zoltán Művelődési Központ, Tata
MCE Amatőrszobrászati Klub, Tatabánya
Nagy Gyula, Balmazújváros
Nádland
Oroszlányi Környezetgazdálkodási Nonprofit Zrt.
Öko-Design Kft.
Öreg-tó Kemping
ÖSVÉNY Oktatóközpont
Standpont Bt.
Swarovski Magyarország
Tatai Kistérségi Többcélú Társulás
Tata és Környéke Turisztikai Egyesület
Tatai Patara
Tatai Öreg-tavi Nagy Halászfesztivál
Tatai Városgazda Nonprofit Kft.
Tatai Városkapu Nonprofit Zrt.
Természetes Életmód Alapítvány
TIT Posztoczky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata
ZO-FI Rendezvényszervező Kft.
Zöld Sziget Kör Természetvizsgáló Közhasznú Egyesület
Zsoldos Márton

A rendezvény médiatámogatója:

birding.hu

Birdphotography.hu
Filmdzsungel Stúdió
KEMINFO
Madártávlat magazin
Tatai Televízió

Oktatási intézmények:

Bárdos László Gimnázium, Tatabánya
Bláthy Ottó Szakgimnázium, Szakközépiskola
Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata
Tatai Református Gimnázium
Tatabányai Árpád Gimnázium

4. XXIX. Hopp Ferenc Madarásztábor

Időtartam: 2020.07.18-08.30

Szervező

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoport
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület (SZVTE)

Táborvezető

Csonka Péter, tájegysegvezető, DINPI GTE

Gyűrzés vezető

Bátky Gellért, örkerület-vezető, DINPI GTE, MME
Pénzes László, SZVTE

Gyűrzők

Bátky Kolos, Bátky Gellért, Győrig Előd, Krug Tibor, Staudinger István

Résztvevők

Táborlakóként 106 fő vett részt a munkában. Közülük négyen több mint kettő teljes hétig élvezték a zavartalan szakmai munkát. Táborunkat további 58 fő látogatta meg ezen a nyáron.

A táborról

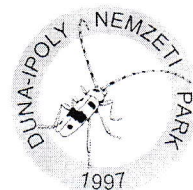
A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoportja, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület közös szervezésében harmincadik alkalommal rendezte meg a Hopp Ferenc Madarásztábort a naszályi Ferencmajori-halastavak területén.

A madárvonulás kutatás, gyakorlati madár- és természetvédelmi munka mellett főleg a megyei fiatalok szemléletformálása, természetvédő utánpótlás kinevelése, és közösség építése a tábor fő célja, mely munkában összesen 164 fő kapcsolódott be.

Harmincadik Hopp Ferenc Madarásztáborunkat ismét a naszályi Ferencmajori Madárvártára szerveztük és tartottuk meg 2020. július 18. – augusztus 30. között, ami idén 6 hetet ölelt fel.

Ez az év más volt, de még sem. A COVID-19 vírushelyzet miatt táborunkat nem hirdettük és támogatóink, partnereink, illetve lakóink számára sem kedveskedtünk ünnepi összejövettel. Ezeket a programokat jövőre pótoljuk, ha a körülmények lehetővé teszik.

A korábbi évekhez hasonlóan már egy jól kiépített infrastruktúra segítette a napi munkát. Az elmúlt években fenntartott hálóállásokra alapoztunk a szakmai tevékenységet.

A hálópark összesen 21 db 12 méteres hálóból, valamint a 2 db speciális (9, illetve 12 méter magas) hálóból állt. Üzemelt még a közeli parlag területen 3 db 12 méteres háló és a tatai Réti-tavak 8-as taván felállított 3 db 12 méteres partimadaras hálóállás és 5 db varsa segítette a minél fajgazdagabb fogást.

Az idei tábori időszak (6 hét és tartós hőség elmaradása) madármennyisége, több mint 5.200 madár egyeddel kissé az átlagos fogás fölé emeli az idei évet.

82 madárfaj 5.214 példányára került gyűrű, ami azt jelenti, hogy a tábor 6 hetes időintervalluma alatt a napi átlag fogás 124 példány volt. A poszáta fajok (*Sylvia* sp.) mellett hasonló súllyal képviseltették magukat a nádiposzáta fajok (*Acrocephalus* sp.) és a fecskék (*Hirundo* sp., *Riparia* sp.) is. Szép mennyiségeket jelöltünk kerti poszátából, énekes nádiposzátából, sisegő füzikéből, továbbá a Réti 8-as leeresztett tómedrében partimadarakat is tudtunk fogni. Idén is sikerült nagyobb példányszámú fecskét jelölni az éjszakázásra beszálló csapatokból. A táborokra nézve 3 új madárfajt jelöltünk, amely a fehér gólya, a vörös gém és a nyári lúd volt. Viszont néhány ritkábbal is találkozhattunk a gyűrűzőasztalnál, mint a haris, a héja, a sárjárom, valamint a pettyes vízcicsibe.

4 külföldi gyűrűs madarat fogtunk vissza, amelyeket Szlovákiában (nádirigó, foltos nádiposzáta), Lengyelországban (bütykös hattyú) és Csehországban (nádi tücsökmadar) jelöltek meg korábban.

Időjárási havária! 2020. augusztus 17-én késő délután elszenvedtük mind idők legnagyobb viharát. 1 óra leforgása alatt, iszonyatos széllel 117 mm csapadék hullott a táborunk területére. 4 sátor megsemmisült és minden sátor beázott. Hálóállások dőltek be, varsák repültek el helyükről. A következő 1-2 nap a helyreállításról szólt. Mindezek ellenére a harmincadik tábor alatt szinte végig napos, meleg idő volt, amit csak 1-2 kisebb és rövidebb eső tarkított. Kánikula nem jellemezte a 6 hetet.

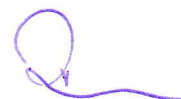
Az étkeztetést Naszály falu közértjeiből, illetve vendégfogadójából oldottuk meg. 1 alkalommal, augusztus 21-én tartottunk ünneplést tortázással egybekötve. Táborunk alatt a megszokott csillagos égbolt programnak nem adtunk teret a vírushelyzet miatt. A fürdést lajtól, a Fényes-patakban, illetve a község sporttelepén oldottuk meg.

A szakmai munka november közepéig folytatódott.

Gyűrűzött madarak listája:

Kis vöcsök	1
Nyári lúd	1
Vörös gém	1
Fehér gólya	1
Törpegém	5
Bütykös hattyú	5
Barna rétihéja	2
Héja	1
Fürj	38
Guvat	1
Pettyes vízcicsibe	1
Haris	1
Kis lile	1
Réti cankó	1
Erdei cankó	1
Szürke cankó	1
Billegetőcankó	13
Sárszalonna	1
Sárjárom	2
Kis sirály	1

Kormos szerkő	5
Balkáni gerle	1
Kakukk	1
Jégmadár	23
Gyurgyalag	49
Sarlósfecske	1
Nyaktekeres	1
Zöld küllő	2
Nagy fakopáncs	4
Közép fakopáncs	1
Kis fakopáncs	1
Búbosbanka	1
Partifecske	193
Füsti fecske	2170
Erdei pityer	1
Sárga billegető	2
Barázdabillegető	3
Vörösbegy	4
Fülemüle	52
Nagy fülemüle	2
Házi rozsdafarkú	4
Rozsdáscsuk	1
Énekes rigó	8
Fekete rigó	10
Kerti poszáta	45
Karvalyposzáta	1
Barátposzáta	374
Kis poszáta	16
Mezei poszáta	23
Foltos nádiposzáta	640
Fülemülesitke	2
Berki tücsökmadár	1
Réti tücsökmadár	1
Nádi tücsökmadár	54
Cserregő nádiposzáta	633
Énekes nádiposzáta	119
Nádirigó	153
Kerti geze	10
Fitiszfűzike	5
Sisegő fűzike	37
Csilpcsalpfűzike	6
Szürke légykapó	3
Kormos légykapó	14
Örvös légykapó	3
Szécinege	28
Kék cinege	21
Barátcinege	1
Őzapó	21
Barkóscinege	1
Függőcinege	21
Tövisszűrő gébics	17
Csuszka	2
Szajkó	5
Seregély	12

Sárgarigó	7
Mezei veréb	180
Zöldike	11
Nádi sármány	22
Összesen:	5.214 példány (82 faj)

5. Európai Madármegfigyelő Napok – 2020.október 3.

A programot a madártani szervezetek világszövetsége, a BirdLife International indította útjára 1992-ben, azóta minden évben több tucat ország több 10 ezer madár- és természetkedvelője vesz részt rajta. Magyarországon is már több mint 2 évtizede várják a madarászok október első hétvégéjén a természetbe a hasonló érdeklődésű természetkedvelőket. E nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezzük.

Tematikus programmal látjuk vendégül az érdeklődőket a naszályi Ferencmajori-halastavakon és a Ferencmajori Madárvártán. A folyamatos madárgyűrűzés, terepmadarászat és standolás köti le a látogatókat. Idén változatos récecsapatokat nézhettünk meg a tavakon, illetve sok énekesmadarat sikerült fognunk ezen a jeles napon, így az érdeklődők jó néhány madárfaj egyedét megfigyelhették testközelből. Előadást halhattak madárfajok ökológiájáról, érdekességeiről.

A nap folyamán 21 fő látogatónk volt az előírt korlátozások betartása mellett. A programról beszámolt több helyi média oldal és a közösségi oldalakon is megjelent.

6. Sérült állatok mentése

A Bajon működő mentőállomásra 2020-ban 396 esetben történt lakossági bejelentés eredményeként állatmentés. Ez összesen 560 példányt jelent. Ebből a kezeléseket és tartás után 246 állatot sikerült visszaengedni a természetbe.

7. Gyurgyalag és partifecske védelem

2020-ban a korábbi évekhez viszonyítva a munkaterületünkön magasabb számban tudott a partifecske megtelepedni (2655 pár). Ennek a számnak a kialakulásához nagyban hozzájárultak Csoportunk partnerei, támogatói. Segítségükkel létesített új költőhelyek, valamint kettő kavicsbánya madárbarát működtetése Mocsá és Ács határában meghatározta a madarak megtelepedési körülményeit.

A gyurgyalag stabil állománnyal rendelkezik megyénkben, a tavalyi esztendőben 494 pár fészkelését rögzítettük. Költési eredményeket figyelembe véve ez a szám az utóbbi 10 év legmagasabb adata.

Március hónap folyamán Ács, Császáron, Lábatlanon és Neszmélyen végeztünk nehézségekkel partfal kialakítást a tárgyalt kettő faj védelmének érdekében.

Ács, Vörös-pusztá közelében, felhagyott homokbánya területén, a Város Önkormányzatának támogatásával valósult meg a munkavégzés. Ezen a helyszínen három évvel korábban zajlott hasonló munka, így a már korábban kialakított falat újítottuk fel, hogy ismét birtokba vehessék a madarak.

Császár, Karpatus-pusztán egy szintén használaton kívüli homokbánya területén végeztünk rekonstrukciót. A terület magántulajdonban van és rendszeresen használják crossmotorosok. Hosszas előkészítő munka után a kialakított friss falak kitáblázásra és leszalagozásra kerültek, hogy a technikai sporttevékenységet végzők ne okozzanak természetvédelmi kárt.

Lábatlan Város közigazgatási területén önkormányzati és magánszemélyi beavatkozásra is sor került. Az önkormányzati területen kialakított fal érintettségében 2021 tavaszán terveztünk egy korrekciós munkát. A magánterületen, egy helyi állattartó önerőből hajtott végre élőhelyfejlesztést, ezzel megsegítve a rovarfogyasztó madarak fészkelését.

Neszmélyen, hosszabb ideje felhagyott homokbányában alakított ki régi partnerünk, támogatónk magánlőteret. A tulajdonos beleegyezésével és hathatós támogatásával ideális méretű és elhelyezkedésű homokfalat hozott létre közel egy napos gépi munkával.

Az újonnan kialakított falakon a visszaérkezés első harmadában megjelentek a madarak. Ácson és Neszmélyen 500 pár partifecske, míg Császáron és Lábatlanon 25 pár gyurgyalag épített új költőüreget.

A gépi munkálatok mellett Császáron és Komáromban végeztünk kézi erővel (ásóval és kapával) partfal rézsúsítást, tisztítást, hogy újra költésre alkalmassá váljanak a falak, illetve emlős predátorok nehezebben férjenek hozzá a költőüregekhez. A komáromi Ipari park területén kettő helyszínen telepedtek meg fecskék földdepóniában. A fészektelepeket veszélyeztető munkálatok leállításra kerültek a fiatalok kirepüléséig. Az érintett területeket kitábláztuk és elkerítettük a vállalkozó bevonásával. Ennek köszönhetően 150 pár partifecske költött sikeresen. A költési szezon alatt megyénk területén több költőtelepen is helyeztünk ki figyelem felhívó táblákat a védett és fokozottan védett madarak sikeres költésének érdekében. A működő kavics- és homokbányaik vonatkozásában megyei szinten az ácsi (600 pár) és mocsai kavicsbányát (800 pár) szükséges kiemelni, ahol madarakkal szimpatizáló cégvezetőségnek köszönhetően kiemelkedően sok partifecske és gyurgyalag költött 2020-ban is.

2020-ban csoportunk csatlakozott az országos Action Riparia gyűrűzési projekthez, melynek keretében négy helyszínen zajlott a munka, három gyűrűzővel (Bátky Gellért, Bátky Kolos, Szabó Máté). A telepeket összesen 13 alkalommal látogattuk meg. Legtöbbször az ácsi kavicsbányában voltunk (5 alkalom).

A projekt keretén belül 1031 partifecske lábára került gyűrű és 365 visszafogásunk volt. A visszafogási adatoknak a döntő többsége a tárgyévben gyűrűzött és újra megfogott madarak adták. Sikerült viszont 48 olyan madarat fogni, melyek korábbi években kapták a gyűrűjüket. A visszafogott madarak adataiból látszódott, hogy döntően a helyi, korábbi években jelölt egyedeket fogtuk vissza. 13 olyan fecske akadt hálónkba, amelyeket az ország más területén gyűrűztek. A legtöbb megyén kívüli madár (10 példány) Győr környéki telepekről érkezett. 3 egyed viszont messzebből: Baja (1 példány), Zalkod, Tisza (2 példány). A Tiszánál gyűrűzött egyedek további érdekessége, hogy egyiket 2014-ben a másikat 2015-ben jelölték.

Egyetlen egy külföldi gyűrűs fecskét sikerült fogunk: 2019 júliusában jelölték Délkelet Csehországban. Érdekessége volt, hogy aranyszínűre volt megfestve a gyűrűje. Ezt a madarat aztán még háromszor sikerült visszafogni 3-as kotlófolttal.

Helyszín	Alkalom	Gyűrűzés	Visszafogás (idén gyűrűzött egyedekkel)
Ács, kavicsbánya	5	450	220
Komárom, Ipari park földdepóniák	4	93	17
Mocsa, Váli-bánya	2	232	52

Neszmély, lőtér	2	256	66

1. táblázat: Action Riparia projekt keretében Komárom-Esztergom megyében gyűrűzött partifecskek (*Riparia riparia*) száma területenkénti bontásban

8. Ragadozómadár-védelem

Ragadozómadár etetés: az év folyamán 6,7 tonna hús került felkínálásra ragadozómadarak számára.

Műfészekek kihelyezése és karbantartása: 8 új (8 zárt sólyom) műfészek került kihelyezésre. A darabszámban nincs egyéb változás.

Fészekörzés: március-április-május hónapban 26 önkéntessel működött vándorsólyom fészeknél.

2 napon volt kiemelt ragadozómadár-szinkron.

Ragadozómadár-fajok és fekete gólya megyei állomány adatai 2020-ban:

rétisas (*Haliaeetus albicilla*): 9 pár

kerecsensólyom (*Falco cherrug*): nem volt ismert költés

hamvas rétihéja (*Circus pygargus*): nem volt ismert költés

vörös kánya (*Milvus milvus*): 1 pár

parlagi sas (*Aquila heliaca*): 1 pár

kígyászölyv (*Circaetus gallicus*): nem volt ismert költés

uhu (*Bubo bubo*): 5 pár

vándorsólyom (*Falco peregrinus*): 14 pár

fekete gólya (*Ciconia nigra*): 4 pár

9. Sasszinkron

Az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya és Monitoring Központja a nemzeti park igazgatóságokkal és más civil szervezetekkel együttműködve immáron XVII. alkalommal szervezte meg az Országos Sasszinkront, a hazánkban telelő ragadozómadarak éves számlálását. Ehhez az országos felméréshez csatlakozott az egyesületünk is. Kiemelkedő mennyiség született rétisasból, kiemelendő még a kerecsensólyom és vörös kánya megfigyelése is. Ez utóbbi faj fészkelését aztán az idei évben sikerült először kimutatni a megyéből!

Megyei eredmények:

rétisas (*Haliaeetus albicilla*): 37 pld

parlagi sas (*Aquila heliaca*): 4 pld

egerészölyv (*Buteo buteo*): 110 pld

gatyászölyv (*Buteo lagopus*): 3 pld

kékes rétihéja (*Circus cyaneus*): 11 pld

barna rétihéja (*Circus aeruginosus*): 1 pld

karvaly (*Accipiter nisus*): 30 pld

héja (*Accipiter gentilis*): 4 pld

vörös vércse (*Falco tinnunculus*): 31 pld

kis sólyom (*Falco columbarius*): 2 pld

vándorsólyom (*Falco peregrinus*): 14 pld

kerecsensólyom (*Falco cherrug*): 3 pld

vörös kánya (*Milvus milvus*): 2 pld

összesen: 252 pld

10. Nagy aggófü élőhelykezelés

Az idei évben a következő munkákra került sor a területen:

Kézi kaszálás és széna lehordás 2020. március 31. (nehezen megközelíthető helyeken cserje kézi kaszálás), 2020. május 30. (magterületen), 2020. június 27. és 28. (magterületen az aranyvessző és som fertőzött területeken), 2020. augusztus 27. (magterületen az aranyvessző és som kikaszálása).

Gépi kaszálás: 2020. március 30. (csak a somos területen), 2020. augusztus 14. (csak a somos területen), 2020. szeptember 29. (teljes területen).

Szénalehordás a kaszálással érintett területről: 2020. március 31., augusztus 16., szeptember 30.

Som és aranyvessző kikaszálása 2020. június 27. és július 19. (kézi gyomlálás),

Szemétszedés: 2020. július 14. (8 zsák szemét összegyűjtése és elszállítása),

Állomány monitoring (2020. július 14.): 1923 fő fokozottan védett nagy aggófü! 2020. augusztus 2. virágzó tövek számolása 1385 fő

Sorompó kihelyezése, terület lezárása: 2020. július 15.

Tematikus bemutatóhely felállítás: 2020. április 18.

Kézi magszórás 2020. szeptember 22.

Sajtóhír: Tatai TV, M1, M5, facebook hírek, Kisalföld újság, 24Óra újság

Haváriák: szemét lerakás, föld depónia, E.on taposás, szárazzás (feljelentések, természetvédelmi bírság)

11. Magyarföldi husáng élőhelykezelés

A fokozottan védett természeti területnek minősülő lábatlani Nagy-Pisznice hegyen a magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*) 3 bekerített termőhelyen az alábbi élőhely-védelmi kezelésekre került sor:

A nagy-pisznicei termőhelyen nyár végén átfogó kaszálást, szénalehordást hajtottunk végre. A munkát a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Természetvédelmi Tájegységével közösen végeztük.

Barlang feletti állomány:

Összesen 104 virágzó fő és 47 vegetatív

Kerítésen kívül: 30 virágzó fő, 15 vegetatív fő

Kerítésen belül: 74 virágzó fő, 32 vegetatív fő

Északi alsó állomány:

Összesen: 27 virágzó fő, 42 vegetatív fő

Kerítésen kívül: 11 virágzó fő, 12 vegetatív fő,

Kerítésen belül: 16 virágzó fő, 30 vegetatív fő

Északi felső állomány

Összesen: 53 virágzó fő, 135 vegetatív

Kerítésen kívül: 13 virágzó fő, 39 vegetatív fő

Kerítésen belül: 40 virágzó fő, 96 vegetatív fő

Seregélyes-féle állomány

Összesen: 5 virágzó fő, 2 vegetatív fő

12. Ürge élőhelykezelés és monitoring

Az idei évben is történt szárazzás és tisztító kaszálás Neszmély, Gombás-pusztán. Az év folyamán a legeltetés megszervezése és folyamatos egyeztetése volt még a feladat.

Március, április hónapban kukoricával történő etetés valósult meg.

Ürgék állományfelmérése használt lyukak alapján megtörtént. Május derekán és szeptemberben 3802, majd ősszel további 83 db aktív lyukat számoltunk. Ezek alapján 1.150 öreg egyedre becsülhető az állomány.

V. Egyéb program, megjelenés

TeSzedd akció keretében két területen végeztünk hulladékgyűjtést. Neszmély-Gombáspusztáról és Bajót-Zsellérföldekről összesen 5,7 tonna szemetet szedtünk össze.

www.szazvolgy.hu Folyamatosan kerülnek fel az egyesületi életet és programokat bemutató információs anyagok.

www.vadludsokadalom.hu a Tatai Vadlúd Sokadalomról szóló tájékoztató anyagok, képek, videók kerülnek fel ide.

Facebook oldalunkra is folyamatosan kerülnek fel aktuális anyagok tevékenységeinkről.

Az Öreg-tó medrében felállított webkamerával a tavon látható madarak, főként a ludak mozgalmait lehet nyomon követni

VI. Gazdálkodási adatok

2020. évi egyszerűsített éves beszámoló alapján tevékenységünk 1 239 E forintos nyereséget mutat. Saját tőkénk 2020. év végén 10 036 E Ft volt. Az egyesület vagyona pénzeszközökben (4 287 E Ft), és tárgyi eszközökben (nettó érték: 5 013 E Ft) testesül meg.

Az Alapszabály értelmében az egyesület mindenkor bevételéből 3 %-ot el kell különíteni, amelyet elsősorban pályázati önerő bemutatásához használhat fel. Felhasználásához az elnökség jóváhagyása szükséges. A 2009-2019-es években ebből 1 808 488 Ft tartalék gyűlt össze, amelyből még felhasználás nem történt. 2020-ban befolyó bevételeink (az adó 1%-a nélkül számítva) 7 467 E Ft-ot tettek ki, amellyel a tartalék összege újabb 224 010 Ft-tal növekedett, ezzel az **elkülöníthető pénzeszköz év végén összesen 2 032 500 Ft.**

Az elkülönített pénzeszköz az egyesület bankszámláján és pénztárában rendelkezésre áll.

A **személyi jövedelem adó 1 %-**ából 2020-ban 261 E Ft-ot kaptunk. Az elnökség az összeget a „Vadludak birodalma” c. kiadvány költségeire fordította.

A gazdálkodás egyéb adatait a „Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló” és a „Közhasznúsági jelentés” tartalmazza, amelyet a www.szazvolgy.hu honlapon teszünk közzé.

Baj, 2021. április 18.

SZÁZ VÖLGY
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
Tiszékhely: 2836 Baj, Dózsa Gy. út 8.
Székhely: 18617601-1211-8.
Adószám: 18617601-1-11

Péntes László
elnök